

Andreja Trenc

Filozofska fakulteta, Univerza v Ljubljani
Slovenija
andreja.trenc@ff.uni-lj.si

DOI: 10.4312/vestnik.15.355-358

NOS VEMOS HOY 1

Eva María Lloret Ivorra, Rosa Ribas, Bibiana Wiener, Margarita Görrissen, Mariane Häuptle-Barceló: *Nos vemos hoy 1*. Barcelona. Difusión. ISBN 9788418625190. 32,20€

1 SPLOŠNE ZNAČILNOSTI IN METODOLOGIJA

Nos vemos hoy 1 je sodobna učbeniška zbirka za učenje španščine kot drugega oz. tretjega tujega jezika v srednjem strokovnem in gimnazijskem izobraževanju. Uvršča se med učbenike, ki uresničujejo sporazumevalni pristop učenja tujega jezika po *Skupnem evropskem okviru za učenje tujih jezikov*, ožje pa na dejavnostih zasnovan pristop, saj je zasnovan kot preplet jezikovnih in nejezikovnih zmožnosti. V devetih tematskih poglavjih je zastopano tudi spoznavanje zemljepisnih in kulturnih značilnosti špansko govorečih skupnosti, usvajanje učnih strategij s spoznavnih in drugih predmetnih področij (IKT, raba tehnoloških virov in medpredmetno povezovanje). Poglavje osmišlja končna naloga oz. projekt, ki je tematsko in taksonomsko usklajen s ciljno ravno – usvojiti zmožnost osnovnega sporazumevanja v najbolj neposrednih sporazumevalnih položajih na stopnji A1 po *Skupnem evropskem jezikovnem okviru*, kot so, denimo: osebna predstavitev, opis svojega kraja in kulturnih zanimivosti, snovanje urnikov, povezanih s prehranjevanjem, dnevnimi običaji, hrano in nakupovanjem, pristočasne dejavnosti ter pripovedovanje o (preteklih) izkušnjah.

Jezikovne kompetence – slovnične vsebine in besedje – so podrejene sporazumevalnim, zato dijak/-inja pridobi predvsem osnovno praktično znanje slovničnega sistema, s katerim lahko ubesedi najširšo paleto najbolj neposrednih časovnih idr. razmerij: podajanje informacij o trenutnih okoliščinah in dejanjih, načrtovanje bližnje prihodnosti, izražanje polpreteklih izkušenj ter zaključenih preteklih dejanj z (ne)sestavljenima preteklima časoma *pretérito perfecto simple* in *pretérito perfecto compuesto*, prostorskih in kakovostnih razmerij z glagoli *ser*, *estar* ter neosebno obliko glagola *haber*, rabo samostalniške, pridevniške besede in različnih osebnih zaimkov z oblikoslovnimi značilnostmi. Zanimiva se zdi vpeljava neosebne strukture *se* z zaimkom v tretji osebi v učnem načrtu pred uvedbo povratno osebnih zaimkov, ki se sistematično pojavljajo šele v 9. poglavju,

kar odgovarja postopnosti usvajanja zapletene španske (glagolske) fleksije, kljub temu, da bi ta smiselno lahko nastopala z ostalimi povratno osebnimi oblikami brez podvajanja v sklopu dnevne rutine.

Nejezikovne vsebine so vtakane v sam ustroj jezikovnih dejavnosti, zato z njimi učinkujejo zelo povezano in nestereotipno. Dijak tako spoznava kulturne, družbene značilnosti in običaje govornih skupnosti prek razčlemb tipološko raznovrstnih besedil, snovanja dialogov ali primerjave kulturnih vidikov Latinske Amerike z vidiki lastne kulture (razdelek *Panamericana*). Metodologija posameznih razdelkov in ponovitvenih učnih enot *Mirador* sloni na posluhu za dijakove učne zmožnosti, interese, pričakovanja in spoznavne sloge s sistematičnim razvojem učnih strategij in poudarjene odprtosti gradiva za skupinsko delo. Spoznavni slogi so uresničeni s pomočjo učenja prek primerjave z materinščino in upoštevanjem različnih raznoterih učnih inteligenc (dijak spozna svojo učinkovitost učenja prek vidnih, slušnih, gibalnih in drugih spodbud v obliki iger), vključevanjem učnim skupin in dijaka z lastno izkušnjo ter predznanjem v središče učnega procesa (učenje prek napak, večnivojske različice nalog, ki jih dijak izpelje iz različnih iztočnic v didaktičnih navodilih za učitelja na spletu). Naloge, še zlasti pa sklepni skupinski projekt, sproti povezujejo vse učne deležnike v skupino s sodelovalno dinamiko, kar motivira, spodbuja samostojnost razgovor, razmislek in sporazumevanje (transverzalne ali prečne zmožnosti), v luči poudarjenega humanističnega duha in širšega družbeno-kulturnega okvira, kar je smiselno in dobrodošel prispevek k razvoju kritičnega mišljenja gimnazijcev.

Poglavja so tematsko in po obsegu usklajena s prejšnjo izdajo, dinamika njihovega usvajanja pa je obvladljiva. Nova izdaja k sistematičnim in vsebinsko uravnoteženim poglavjem na spletni strani ponuja dodatno IKT podporo z veččutnim pristopom, ki razvija različne poti sprejemanja informacij (vid-sluh), ter smiselno nagovarja sodobno generacijo (starejših) najstnikov: posnetke k nalogam iz učbenika, ki nadomeščajo zgoščenko, razčlemb pisnih besedil z (vidno) označenimi ciljnim besednimi zvezami, učne načrte z napotki za dodatno digitalno različico izvedbe vaj s pomočjo učil *Padlet*, *Canva*, *Moodle*, itd., teste za (samo)vrednotnje znanja, dodatne naloge in kontrolne vprašalnike s takojšnjo povratno informacijo o usvojenem znanju, rešitve vseh vaj in didaktične napotke za učitelja, ki nadomeščajo priročnik v klasični obliki, ter večjezični slovarček (izvzet je prevod v slovenščino, kar bo z dodatno učiteljevo zavzetostjo lahko predstavljalo zanimivo in koristno učno pobudo za večjezikovno delo v razredu).

2 ZGRADBA

Ustroj poglavij predstavlja štirinajst strani dejavnosti z uvodno slikovno iztočnico za izhodiščno spobudo, umestitev in priklic predznanja v osrednjo temo enote. Naloge na petih straneh se posvečajo sistematičnemu razvoju sporazumevalnih spretnosti, prek razumevanja do (samostojnega) tvorjenja najrazličnejših ustnih ter pisnih besedil v skladu z

začetno stopnjo učenja: krajših opisov, obrazcev, dialogov, brošur, elektronskih sporočil, kar smiselno stopnjuje raven samostojnega razumevanja v španščini. Namen nalog je tudi posredno uvajanje slovnčnih prvin in besedišča tako, da dijak samostojno izlušči oblikoslovnno-skladenjsko pravilo rabe iz zglada rabe v (so)besedilu, ter ga preveri s pomočjo nazornih preglednic ali pa v slovnčnih povzetkih, ki so z izčrpno razlago strnjeni ob nalogah ter v shematskih povzetkih na koncu poglavij. Tak pristop k učenju slovnice poteka naravnneje, saj dijaka »opremi« z zavedanjem o delovanju jezikovnega pravila ali sistema v španščini namesto mehanskega (zamudnega in površnega) ponavljanja pravila vselej, ko ga narekuje praktična raba. Verjamem, da bo z opisanim induktivnim učenjem slovnice dijak dodobra utrdil osnove za nadaljnje učenje zahtevnejših struktur.

Pohvalen je nabor slušnih posnetkov, s katerimi se dijak seznanja z dialektalnimi različicami v španščini na začetni zahtevnostni ravni. Izgovor je prilagojen, vsebuje polavtentična besedila, omogoča pa tudi branje – slušni vnos – pisnih besedil (*texto locutado*), ki ohranjajo izvorni ritem in izgovorjavo, dijak pa z njimi znano besedilo prebere, poslušša in nato na različnih zahtevnostnih ravneh rešuje nalogo slušnega razumevanja. Dijak lahko s prilagajanjem zahtevnostne ravni poslušanja smotrno že na osnovni stopnji krepil strategije poslušanja in se uri na razmeroma zapletenejši ravni, ki jo preverja maturitetni preizkus iz španščine. Vse naloge se prek nazornih kazalk ali napoltil v poglavjih ustrezno razširjajo tudi z dodatnimi dejavnostmi v ločenem delovnem zvezku, ki omogoča strnjeno in ekonomično učilo za dodatno samostojno utrjevanje snovi.

Razdelek *Más que palabras* vsebuje dejavnosti za sistematično usvajanje besedišča oz. stalnih besednih zvez ter ciljnih sporazumevalnih izrazov iz enote, kar je še posebej dobrodošlo na začetni stopnji, ko se dijak seznanja z najbolj neposrednimi pojmi v španščini in jih kasneje nadgrajuje. Vsebine iz enote dijak samostojno poveže v smiselno celoto s pomočjo zaključne naloge ali projekta v razdelku *Tarea final*, ki na odprt in tvoren način vpne dijaka z lastno izkušnjo v središče rabe jezika, zrcali praktično vrednost usvojenega znanja celotne enote ter napeljuje na uporabo znanj o kulturi in učenju. Sledita razdelka za razvoj medkulturne ter družbeno-kulturne zmožnosti *Video*, s pomočjo katerega špansko govoreči predstavniki na zanimiv in privlačen način približajo kulturne vidike, osmislijo temo enote prek igranih prikazov rabe v sobesedilu ter omogočijo tudi (samo)kritični razmislek o medkulturnih stičiščih z dijakovim kulturnim okoljem. Posnetki so zelo raznovrstno tipološko in humorno naravnani, učinkujejo nestereotipno in prepričljivo v kontekstu sodobnega, neposrednega dijakovega sveta (pohod novih tehnologij, medijski vpliv, ipd.). Besedilo iz razdelka *Panamericana* podrobneje obravnava države Latinske Amerike. Enoto sklene slovarček uporabljenih sporazumevalnih izrazov oz. funkcij, tematskega besedišča ter povzetek pravil za pravilno tvorbo ter rabo ustreznih slovnčnih prvin. Razdelka predstavljata nepogrešljivo podporo pri samostojnem učenju, priklicu ali preverjanju znanja. Štiri ponovitevna poglavja *Mirador* dopolnjujejo osnovne enote z domiselnimi, igrivimi in sistematičnimi dejavnostmi za razvoj štirih sporazumevalnih spretnosti, s poudarjenim razvojem učnih strategij in (med)kulturnosti

pa ponujajo tudi prostor za dijakovo samovrednotenje znanja ter krepitev motivacije za učenje španščine.

Učbenik *Nos vemos hoy 1* je sodobno grafično, vsebinsko in metodološko naravnano in kot tak v skladu z spoznanji, ki jih opredeljuje didaktika španščine kot tujega jezika. Sistematična metodologija ponuja prožno in strukturirano vsebinsko zasnovano, po meri različnih učnih resničnosti (večnivojsko učenje, različen obseg ur pouka in, navsezadnje, neenake učiteljeve pedagoške izkušnje), pristop pa ob upoštevanju dijakove spoznavne, osebne in družbene edinstvenosti, napeljuje k nenehnemu vzpostavljanju in ozaveščanju jezikovnih, učnih in kulturnih odnosov v smeri tvornega sporazumevanja, odprtosti ter strpnosti, zato predstavlja sodoben in privlačen učbenik za začetno učenje španščine tako za dijake kot za odrasle slušatelje.